

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

4.Bf.285/2022/10. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2023. március 28. napján tartott nyilvános ülésen kihirdette a következő

v é g z é s t :

Az emberölés bűntettének kísérlete miatt Terheltl ellen indult büntetőügyben a Budapest Környéki Törvényszék 2022. június hó 17. napján kihirdetett 21.B.55/2021/29. számú ítéletét helybenhagyja azzal, hogy a vádlott által megfizetendő bűnügyi költség betűvel írt összege helyesen egymillió-egyszázezer-egyszázötvenöt forint.

A vádlott állandó lakóhelye cím²⁵

A végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS:

[1] A Budapest Környéki Törvényszék a 2022. év június hó 17. napján kihirdetett 21.B.55/2021/29. számú ítéletében bűnösnek mondta ki Terheltl vádlottat emberölés bűntettének kísérletében [Btk. 160. § (1) bekezdés], amiért őt 4 év szabadságvesztésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozata börtön, amelyből a vádlott legkorábban a büntetés fele részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, míg tanúl magánfél polgári jogi igényének érvényesítését egyéb törvényes útra utasította. Végezetül rendelkezett a törvényszék az eljárás során lefoglalt tárgyakról akként, hogy a bűncselekmény elkövetésének eszközéül használt kést elkobozta, míg más tárgyak lefoglalását megszüntette és megsemmisítésüket rendelte el. A bűnösnek kimondott vádlottat kötelezte a bűnügyi költség viselésére.

[2] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész a vádlott terhére, a büntetés súlyosításáért, míg a vádlott és védője elsődlegesen felmentéséért, másodsorban enyhítésért jelentettek be fellebbezést.

[3] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a Bf.568/2022/7. számú átiratában kifejtette, hogy álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat megtartva járt el, a történeti tényállást a vádlott vallomásán túlmenően a sértetti és egyéb tanúvallomásokra, igazságügyi szakértői véleményekre, valamint okirati bizonyítékokra alapította. Az elsőfokú bíróság megalapozott tényállást állapított meg és mérlegelő tevékenységéről is maradéktalanul számot adott, ennél fogva a másodfokú felülbírálat során is irányadónak tekintendő. A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint a cselekmény minősítése során sem tévedett az elsőfokú bíróság és ítéletében részletesen foglalkozott a másként minősülés lehetőségével is, amelyet azonban meggyőző indokokkal elvetett. Ugyanakkor a törvényszék a büntetés kiszabása során tévedett, mert a bűnösségi körülményeket nem a tényleges súlyuk szerint értékelte, indokolatlanul nagyobb nyomatókat adott az enyhítő körülményeknek a súlyosítókkal szemben. Az átirat e körben kiemelte, hogy a büntetlen előélet az élet elleni bűncselekmények esetén csekély súllyal vehető figyelembe enyhítőként, az időmúlás jelen esetben a vádbeli bűncselekmény büntetési tételéhez képest elenyésző, a kísérlet befejezett volt, a vádlott a maga részéről megtett mindent, hogy cselekményét befejezze. A két kiskorú gyermek eltartásáról való kötelességét pedig árnyalja az a tény, hogy kiskorú gyermekét saját elmondása szerint is háttérbe szorította, amennyiben a sértett azt kívánta a kapcsolatuk működőképessége érdekében. A fentiekkel szemben nyomatókos súlyosító körülményként indítványozta értékelni a fellebbviteli főügyészség, hogy a vádlott a bűncselekményt közeli hozzátartozója és egyben évek óta gyógyíthatatlan betegségben szenvedő személy sérelmére követte el. Ilyen körülmények között az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztés nem alkalmas a büntetési célok elérésére, különösen úgy, hogy a törvényszék arról is rendelkezett, hogy a vádlott a büntetés fele részének letöltése után bocsátható feltételes szabadságra. Mindezek alapján a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását indítványozta akként, hogy az ítéltábla a vádlott szabadságvesztés büntetését és közügyektől eltiltását súlyosítsa, továbbá úgy rendelkezzen, hogy a vádlott a szabadságvesztés büntetéséből csak a törvény fő szabálya szerinti kétharmad rész letöltése után legyen feltételes szabadságra bocsátható.

[4] A vádlott védője a fellebbezését írásban is részletesen megindokolta. Ebben az elsőfokú ítélet bekezdéseinek megfelelően elemezte a törvényszék általa helyesnek vélt, illetve megalapozatlannak tartott megállapításait, esetenként megjelölve, hogy álláspontja szerint, melyek azok az irat között fellelhető bizonyítékok, amelyek az elsőfokú bíróság által rögzített tényeket cáfolják. Összességében annak a jogi meggyőződésének adott hangot, hogy a vádlott jogos védelmi helyzetben cselekedett, amelyet viszont menthető felindulásból túllépett. Mindezek alapján azt indítványozta, hogy a másodfokú bíróság legfeljebb a Btk. 164. § (1) bekezdésében meghatározott és a (8) bekezdés I. fordulata szerinti minősülő életveszélyt okozó testi sértés büntetében állapítsa meg Terheltl büntetőjogi felelősségét. A védő a fellebbezésében aláhúzta, hogy az elsőfokú bíróság ítélete részbeni megalapozatlanságban szenved a Be. 592. § (2) bekezdés a), c) és d) pontjai alapján, mert a törvényszék a tényállást hiányosan állapította meg, továbbá a megállapított tényállás ellentétes a bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalmával és végezetül az elsőfokú bíróság a megállapított tényekből további tényre helytelenül következtetett. Összességében a védő az ítélet fentiek szerinti megváltoztatását indítványozta.

[5] Az ítéltábla a fellebbezéseket nyilvános ülésen bírálta el a Be. 599. § (1) bekezdése értelmében, melyen a vádlott védője a fellebbezését immár módosított tartalommal tartotta fenn. Felszólalásában kifejtette, hogy álláspontja szerint a vádlott által elkövetett bűncselekmény helyes minősítése a Btk. 161. §-ában megfogalmazott erős felindulásban elkövetett emberölés büntetnének kísérlete. Ismételten hangsúlyozta, hogy a lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként nem vitatható, hogy a vádlott jogos védelmi helyzetben cselekedett. Rámutatott, hogy a vádlott több év bántalmazást követően jutott el a bűncselekmény elkövetéséig, közte és a sértett között függőségi kapcsolat volt, amelyből igazán egyikőjük sem tudott szabadulni. A vádlott erős felindulásban követte el a cselekményét, olyan körülmények között, amikor éveken át bántalmazást szenvedett el a sértett részéről és folyamatosan alárendelt, megalázott szerepre kényszerült a párkapcsolatban. A jelentősen enyhébb minősítés mellett a védő az enyhítő körülményekre hívta fel a másodfokú bíróság figyelmét, amelyek közül kiemelte, hogy a vádlott életvezetése mind a bűncselekmény elkövetését megelőzően, mind azután kifogástalan volt és időközben már unokája is született. A védői álláspont szerint a vádlott szabályokhoz alkalmazkodó, konform magatartását célszerűtlen lenne börtönbüntetéssel megtörni, amely a büntetés céljaival is kimondottan ellentétes lenne. A megváltoztatott fellebbezésében foglaltaknak megfelelően indítványozta, hogy az ítéltábla a vádlottal szemben végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztést szabjon ki, mert meggyőződése szerint a szabadságvesztés büntetés ily módon érné el ténylegesen a célját.

[6] Terheltl vádlott felszólalásában a személyi körülményeiben bekövetkezett változásokra hívta fel a figyelmet, egyben csatolta az iratokhoz írásbeli beadványát, amely egyben az utolsó szó jogán történő nyilatkozatát is tartalmazta. Ebben rendkívüli sajnálatát fejezte ki a történetek miatt. Hangsúlyozta, hogy az érzelmi alapokon nyugvó kapcsolatuk az idők folyamán gyökeresen megváltozott és már az is örömet okozott neki az utóbbi időben, ha nem bántalmazta őt a sértett. A vádlott is kiemelte, hogy a sértettel való viszonya a kölcsönös függőségen alapult. Tagadta, hogy a bűncselekmény elkövetésének eszközéül használt kést szándékosan készítette elő és rejtette el az újságok közé, ugyanakkor nem tartotta kizártnak, hogy a sértett édesanyjának valóban azt mondta, hogy leszúrja a fiát, ha a bántalmazását nem hagyja abba. Hivatkozott továbbá arra is, hogy a sértett jelentős fizikai erőfölényben volt vele szemben, a bűncselekmény elkövetésének napján az életét féltette, ezért cselekedett meggondolatlanul. Végezetül azt kérte a másodfokú bíróságtól, hogy ne kelljen börtönbe mennie, mert szüksége van rá a családjának és szeretné visszakapni az életét.

[7] Az ellentétes irányú fellebbezések nem alaposak.

[8] A másodfokú bíróság az ügy érdemi elbírálását megelőzően a felülbírálat terjedelmét vizsgálta, amelynek eredményeként megállapította, hogy a bejelentett fellebbezések tartalmára figyelemmel a felülbírálat terjedelme a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése értelmében teljes.

[9] A fent megjelölt törvényhely (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság – ha e törvény kivételt nem tesz – a fellebbezéssel sérelmezett ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbírálja. A (2) bekezdés értelmében, ha e törvény eltérően nem rendelkezik, az ítélet megalapozottságát, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására, intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezéseit, valamint az indokolás helyességét és az eljárási szabályok megtartását a

bíróság arra tekintet nélkül bírálja felül, hogy ki, milyen okból fellebbezett. Mindezek alapján – figyelembevétel az ellentétes irányú fellebbezésekben előterjesztett indítványokat is – a Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy az ügyben a teljeskörű felülbírálat szabályai az irányadók. Ennek során a másodfokú bíróság megállapította, hogy a törvényszék az eljárási szabályokat maradéktalanul megtartotta, eljárási hibát nem vétett, ilyenre a perbeli felek sem hivatkoztak. A törvényszék széleskörű bizonyítást folytatott le, megvizsgálta a rendelkezésre álló és általa beszerzett bizonyítékokat, amelyeket egyenként és összességükben is értékelt, egybevetett és mindezek eredményeként mérlegeléssel állapította meg a történeti tényállást. Az iratokból megállapítható, hogy a vádlott az előkészítő ülésen a bűnösségét nem ismerte be, az eljárás során mindvégig büntethetőséget kizáró okra – jogos védelmi helyzetre – hivatkozott. A történeti tényállást a törvényszék a vádlott vallomása mellett tanú sértett vallomására, a közvetett tanúk vallomásaira, a különböző szakterületekhez tartozó szakértők véleményeire és a rendelkezésre álló okirati bizonyítékokra alapozva állapította meg. Az elsőfokú bíróság által rögzített tényállás döntően mentes a Be. 592. § (2) bekezdés a)-d) pontjaiban megfogalmazott hibáktól és hiányosságoktól, ezért felülbírálatra alkalmas. A fentieken túlmenően az elsőfokú bíróság nem vétett olyan a Be. 608. és 609. §-ában megfogalmazott eljárási szabálysértéseket sem, amelyek az elsőfokú bíróság ítéletének feltétlen hatályon kívül helyezését vonták volna maguk után.

[10] A törvényszék ítéletének a vádlott személyi körülményeire vonatkozó része mindössze annyiban szorul pontosításra a másodfokú bíróság nyilvános ülésén elhangzottak alapján, hogy a vádlott jelenleg helységei dolgozik egy cégl étteremben, amely munkából havonta bruttó 340.000 forint jövedelme származik. A vádlott családi pótlékot kap, egyedülállóként egy 10 éves kiskorú és egy nagykorú gimnazista gyermek eltartásáról gondoskodik. A fenti kiegészítéssel az elsőfokú bíróság ítélete immár teljesen megalapozottá és felülbírálatra alkalmassá vált.

[11] A tényállás vizsgálata során az ítéltábla nem talált olyan okot, ami annak megváltoztatását eredményezte volna. A megalapozott tényállást az elsőfokú bíróság a szükséges részletességgel megindokolta és a mérlegelő tevékenységéről is maradéktalanul számot adott, ebből következően a törvényszék által megállapított tényállás a másodfokú bíróság számára is irányadó volt. Megalapozott tényállás esetén a felülmérlegelésre nincs törvényes lehetőség, ezért a tényállást támadó védelmi fellebbezések szükségszerűen nem vezethettek eredményre. Hangsúlyozandó, hogy a cselekmény elkövetését maga a vádlott sem vitatta, azonban büntethetőséget kizáró okra hivatkozott.

[12] Az elsőfokú bíróság az ítélete [50] bekezdésében foglalkozott a vádlott védekezésével és arra a következtetésre jutott, hogy Terheltl nem volt jogos védelmi helyzetben, tekintettel arra, hogy a vádlotti magatartást nem előzte meg támadás, a jogos védelem pedig verbális cselekményekkel szemben nem vehető igénybe, megtorlásként nem alkalmazható. E körben az elsőbírói indoklás legfeljebb annyival egészítendő ki, hogy a törvényszék a tényállásában azt is rögzítette, hogy a sértett a vádlottat még a cselekményt megelőzően előbb kizárta a lakásból, majd a visszaengedését követően ezt a helyzetet kihasználva támadt a vádlott a sértetre. Kétségtelen tény, hogy a késsel történt vádlotti támadás elhárításának részeként – miként azt a törvényszék az ítéletének történeti tényállásában ugyancsak rögzítette – a sértett fizikai erőfölényének kihasználásával bántalmazta a vádlottat. A rendelkezésre álló iratok szerint Terheltl vádlott az őt ért bántalmazásról és annak eredményéről fényképeket készített, majd a cselekmény után három nappal feljelentést tett a sértett ellen, azonban a nyomozást a rendőrség megszüntette.

Kiemelendő, hogy az ügyben eljáró orvosszakértők megállapították, hogy a vádlottat ért bántalmazás nyomai időben megfelelnek a bűncselekmény elkövetési időpontjának, azonban szakértői véleményükben azt is hangsúlyozták, hogy az erre vonatkozó vádlotti beszámoló jelentősen eltúlzott és annak tartalma nem egyeztethető össze a Terheltln meglévő, ténylegesen a bántalmazásból eredő sérülésekkel. Az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a vádlott nem jogos védelmi helyzetben cselekedett, ennél fogva büntethetőséget kizáró ok nem volt megállapítható. Közvetetten a jogos védelmi helyzet fennállásának hiányát igazolják, azok a vádlotti kijelentések és magatartások is, amelyek az elkövetést megelőzően történtek. Ilyennek kellett tekinteni a vádlottnak azt a kijelentését - amelyet a sértett édesanyjával közölt még a bűncselekmény elkövetését megelőzően -, hogy amennyiben őt a sértett még egyszer bántalmazni fogja, akkor szíven fogja szúrni. Nem elhanyagolható körülmény a jogos védelmi helyzet meglétének vizsgálata során az sem, hogy még a vádlotti nyilatkozatból is az állapítható meg, hogy Terheltl az ölési cselekmény eszközéül használt kést olyan helyre tette korábban, hogy az egyfelől könnyen elérhető legyen, másfelől mégis elrejtve legyen, hogy azt a sértett ne vegye észre.

[13] Ez utóbbi két tényező egyben már átvezet az emberölés minősített eseteinek vizsgálata körébe, hiszen ezekre tekintettel akár az előre kiterveltség megállapíthatósága is felmerülhet. Az elsőfokú ítélet [49] bekezdése nemcsak ezt a minősítő körülményt, hanem az aljas indokból történő elkövetést is vizsgálta, azonban egyiket sem találta megállapíthatónak. Az elsőfokú ítélet imént megjelölt részében helyes indokolás mellett foglalt állást abban a kérdésben, hogy a vádlott cselekménye miért nem minősülhet a fent említett minősítő körülmények egyikének sem. Az e körben adott elsőbírói indokolással az ítéltábla maradéktalanul egyetértett. A súlyosabb minősítés körében a másodfokú bíróság azt is rögzíti, hogy noha a sértett gyógyíthatatlan betegségben szenved, ám nem merült fel olyan tény-körülmény az eljárás során, ami 160. § (2) bekezdés j) és k) pontja szerinti - védekezésre képtelen, avagy elhárításra fogyatékoságánál fogva korlátozottan képes személy sérelmére - elkövetést alapozta volna meg.

[14] A védő módosított tartalommal fenntartott fellebbezésére tekintettel szükséges részletesebben szólni az erős felindulásban elkövetett emberölésről. A Btk. 161. §-a értelmében, aki mást méltányolható okból származó erős felindulásban megöl, büntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. Az erős felindulásban elkövetett emberölés az emberölés enyhébben minősülő, úgynevezett privilegizált esete. A Kúria 3/2013.BJE. számú jogegységi határozata ad vizsgálati szempontokat az emberölés privilegizált esetének megállapítása körében. Ebből kiemelendő, hogy az indulat hatása alatti elkövetés egymagában még nem alapozza meg az emberölés privilegizált alakzatát, ehhez az is kell, hogy az indulat olyan – fiziológiai eredetű – magas foka szükséges, amelynek következtében az elkövető belső egyensúlya megbomlik, tudata elhomályosul és ennek folytán a megfontolás szokásos mértékének megtartása lehetetlenné válik. Hangsúlyozandó tehát, hogy az erős felindulásban elkövetett emberölés minden esetben élelektani alapon alakul ki. Az erős felindulás fennállta és foka nem elmeorvos-szakértői, hanem a bíróság által eldöntendő tény és jogkérdés, amelyet az elkövető konkrét pszichikai tulajdonságai alapján kell megítélni. Az állandóan követett bírói gyakorlat szerint és a jogegységi határozatban rögzítettek alapján, azonban azt is hangsúlyozandó, hogy a felindulást kiváltó ok megítélése nem szűkíthető le a cselekmény elkövetését közvetlenül megelőző eseményekre, hanem a történések egész folyamatát, az eset összes körülményeit kölcsönhatásukban és folyamatosságukban kell vizsgálat alá vonni. Az erős felindulást kiváltó külső okok közül az egyik leggyakoribb a sértett magatartása, amely az elkövető felháborodását, haragját idézi elő

vagy benne félelmet okoz. Önmagában nem alapozza meg az erős felindulásban elkövetett emberölés megállapítását például az elkeseredettség, a bánat, a szomorúság, a sértődöttség vagy kizárólagosan az idegfeszült állapot. Mindezeket az adott ügyre vonatkoztatva az ítéltábla megállapította, hogy Terhelt1 az élet elleni bűncselekmény elkövetésekor nem volt az erős felindultság állapotában, ennél fogva az emberölés büntette kísérletének privilegizált esete nem állapítható meg a javára.

[15] Az idézett jogegységi határozat részletesen foglalkozik a privilegizált törvényi tényállás másik szükségszerű elemével, nevezetesen, hogy az erős felindulásnak méltányolható okból származónak kell lennie, ami lényegét tekintve azt jelenti, hogy az bizonyos fokig igazolható és erkölcsileg menthető. Kétségtelen tény, hogy a méltányolható ok megítélésénél jelentősége van az elkövető és a sértett között fennálló viszonyoknak, érzelmi kapcsolatnak. Ezzel összefüggésben kiemeli a jogegységi határozat, hogy azt kell vizsgálni, hogy az elkövetést kiváltó ok súlyossága, valamint az arra reagáló magatartás objektíve is arányban áll-e. Így a jelentéktelen sérelmet követő túlméretezett indulatkitörés – méltányolható ok hiányában – nem alapozza meg az erős felindulásban elkövetett emberölés megállapítását. Jelen ügyben az irányadó történeti tényállás alapján azt lehetett megállapítani, hogy tanúl sértett nem kezdeményezte a vádlottal történt összetűzést, hanem éppen ellenkezőleg, azt Terhelt1 vonta felelősségre a sértettet, melyen összevitakoztak. Ezt követően valóban kizárta a vádlottat a sértett a lakásból, azonban később mégis visszaengedte, ekkor történt közöttük a fizikai kontaktus, amelyet ugyancsak a vádlott kezdeményezett: a vádlott támadásával szemben a sértett védekezett. A jogos védelmi helyzet – szemben a védői érveléssel – éppen a sértett javára volt megállapítható. Mindezek alapján az ítéltábla nem találta megállapíthatónak a méltányolható okot a vádlott részéről, mert a kapcsolatukat hosszú ideje és tartósan jellemezték ezek az érzelmi kilengések.

[16] Az erős felindulásban elkövetett emberölés további szükségszerű eleme az, hogy a cselekmény elkövetésére irányuló akaratelhatározást nyomban kövesse a kivitelezés, vagyis az emberölésre irányuló szándék kifejlődése és a cselekmény között viszonylag rövid idő teljen el. Az irányadó tényállás alapján az állapítható meg, hogy a vádlott korábban már fenyegetőzött a sértett megölésével tanúl édesanyjának és egy kést is elrejtett a nappaliban az újságok közé. Mint, ahogy erről már ejtett szót az ítéltábla a minősítő körülmények vizsgálatánál is – és ott kifejtette, hogy az elsőfokú bírósággal egyezően miért nem látta megállapíthatónak az előre kiterveltséget – e helyen arra szükséges felhívni a figyelmet, hogy ezek a mozzanatok kizárják a privilegizált öléshez szükséges magatartási elemeket, azaz azt a körülményt, hogy az akaratelhatározást rövid időn belül követte a cselekmény végrehajtása.

[17] A másodfokú eljárásban a védő a módosított tartalommal fenntartott fellebbezésében indítványozta azt is, hogy a másodfokú bíróság erős felindulásban elkövetett emberölés kísérletének minősítse a cselekményt, amelyre az ítéltábla a kifejtettek értelmében nem látott lehetőséget. Összefoglalva tehát a másodfokú bíróság a cselekmény jogi minősítését is törvényesnek találta, mert az elsőfokú bíróság az ítélete jogi indokolásának körében az ítéltábla számára is meggyőzően foglalkozott a másként minősülés lehetőségével és ezeket okszerű indokolás mellett, helyes jogi és logikai érvek alapján elvetette.

[18] A büntetés kiszabása körében az elsőfokú bíróság helyesen sorolta fel a vádlott javára szóló enyhítő és a terhére értékelendő súlyosító körülményeket. A másodfokú bíróság nem osztotta az ügyészség fellebbezésében, illetve a fellebbviteli főügyészség átiratában kifejtett

azon álláspontot, amely szerint a büntetés súlyosítása indokolt, mert a törvényszék által alkalmazott szankció nem alkalmas a büntetési célok elérésére. Ezzel szemben az ítéltábla is arra az álláspontra helyezkedett, hogy az elsőfokú bíróság a bűnösségi körülményeket a valóságos súlyuknak megfelelően értékelte és nem tulajdonított eltúlzott jelentőséget az enyhítő körülményeknek a súlyosítókkal szemben. Nem vitatható, hogy az élet elleni bűncselekmények esetében a büntetlen előélet, mint enyhítő körülmény csekélyebb nyomatékkaal érvényesül, azonban az sem hagyható figyelmen kívül, hogy az elkövető az 50. életévét betöltötte és korábban nem – valamint azóta sem – került összeütközésbe a törvénnyel, jóllehet a sértettől hosszú időn át elszenvedett fizikai bántalmazások miatt ennek reális veszélye állandóan fennállt. Ennek ellenére a sértett bántalmazásait eltúrte, mert köztük olyan kapcsolat alakult ki, amely a szükségsszerű egymásra utaltsággal jellemezhető leginkább. Nem vitatható az sem, hogy a vádlott cselekménye úgynevezett befejezett kísérlet volt, tehát az elkövető mindent megtett a maga részéről a szándékolt eredmény elérése érdekében. Ugyanakkor ezt súlyosító körülményként értékelni nem lehet, mindössze a kísérlet enyhítő jellegét csökkenti ez a tény. Azonban a másodfokú bíróság komoly jelenetőséget tulajdonított annak is – amellet, hogy a rögzített tényállás alapján nem állapította meg a jogos védelmi helyzetet -, hogy a sértett hosszú éveken át tartó kiszolgáltatott és bántalmazott élethelyzetében követte el a cselekményét egy vele szemben jelentősen nagy erőfölényben lévő férfival szemben.

[19] A másodfokú bíróság álláspontja szerint nem tévedett a törvényszék, amikor a törvényi középértéktől elmaradó, illetve az enyhítő szakasz alkalmazásával a büntetési tételkeret alsó határát el nem érő szabadságvesztést szabott ki a vádlottal szemben. A négy év börtönbüntetés és az ahhoz arányosan igazodó négy év közügyektől eltiltás az ítéltábla álláspontja szerint megfelel a büntetési céloknak és megfelelően egyéniesített is, ezért alkalmas mindkét, a törvényben meghatározott prevenciós cél megvalósításához. Ezért a másodfokú bíróság nem látott lehetőséget a kiszabott büntetések súlyosítására, ugyanakkor a szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztését szorgalmazó védői indítvánnyal sem értett egyet, mert e tekintetben valóban azt a következtetést vonta le, hogy az nem lenne alkalmas a büntetési célok megvalósulásához. Nem tévedett az elsőfokú bíróság akkor sem, amikor úgy határozott, hogy a vádlott a szabadságvesztés büntetés fele részének letöltését követően bocsátható feltételes szabadságra. A vádlott által hosszú időn át a sértettől elszenvedett bántalmazások, megaláztatások olyan különös méltánylást érdemlő körülmények, amelyek valóban indokoltta teszik a fenti rendelkezés alkalmazását. Ugyancsak e körbe tartoznak azok a körülmények, hogy a vádlott 50 éves büntetlen előéletű nő, egy kiskorú és egy még tanuló nagykorú gyermek eltartásáról gondoskodik, és e jogszabályi rendelkezés alkalmazása mellett szól az is, hogy személyi körülményei is rendezettek.

[20] Helyesen döntött az elsőfokú bíróság, amikor a magánfélként fellépő sértett polgári jogi igényének érvényesítését egyéb törvényes útra utasította, mert az ezzel kapcsolatos bizonyítás terjedelmes volta késleltette volna az eljárás befejezését. Ez azzal egészítendő ki, hogy ez esetben a sérüléseivel összefüggésben nem vagyoni kártérítést terjesztett elő, amelynek összességű megítélése már valóban túlmegy a büntetőeljárás keretein.

[21] Észlelte a másodfokú bíróság, hogy a törvényszék a bűnügyi költség viseléséről való döntésekor az elsőfokú ítélet rendelkező részében más összeget jelölt meg számmal és mást betűvel. A költségjegyzék ellenőrzését követően az ítéltábla megállapította, hogy a számmal kiírt összeg a helyes, ezért az ítélet rendelkező részében a betűvel kiírt összeget ennek megfelelően kijavította.

[22] Az elsőfokú eljárás befejezése óta megváltozott a vádlott lakóhelye, ezért a jelenleg érvényes lakóhelyét a másodfokú bíróság ugyancsak rögzítette.

[23] A Fővárosi Ítéltábla a kifejtettek értelmében az elsőfokú bíróság ítéletét – helyes indokaira tekintettel – a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Budapest, 2023. március 28.

Dr. Hrabovszki Zoltán s.k. a tanács elnöke, Dr. Németh Nándor s.k. előadó bíró, Dr. Lőrinczy Attila István s.k. bíró

A Budapest Környéki Törvényszék 21.B.55/2021/29. számú ítélete – a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 4.Bf.285/2022/10. számú végzése folytán – 2023. március 28. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2023. március 28.

Dr. Hrabovszki Zoltán s.k.

a tanács elnöke